

JANINA MARSZAŁEK

ur. 1936; Radłów

Miejsce i czas wydarzeń	Radłów, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów, wybuch II wojny światowej, wrzesień 1939

Ewakuacja na wschód

Wojna zastała ojca w takiej sytuacji, że obawiali się, że Niemcy nie wiadomo jak postąpią, czy nie zabiorą [mężczyzn] do wojska. W związku z tym ojciec ze swoim bratem Janem próbował ewakuować się na wschód. Z tym, że ojciec mój był człowiekiem, który ciągle uważał, że może to jeszcze nie pora. A w domu było nas dwoje [dzieci], brat był młodszy, urodził się w 1939 roku, tuż przed wybuchem wojny, w sierpniu. Bał się zostawić, że mama sobie nie poradzi ze mną i z bratem. W związku z tym dosyć opornie szła mu ta ewakuacja i właściwie nie poszedł daleko na wschód, wrócił z powrotem. A brat jego poszedł nieco dalej. Nie mniej jednak też zdecydował, że jeśli brat nie poszedł, to on musi wrócić i wrócić. Wtedy, we wrześniu 1939 roku, kiedy wrócili, to w tym czasie doszło do wielkiej potyczki między Polakami a Niemcami na terenie właśnie tej miejscowości Radłów. Większość mężczyzn, którzy, czy wrócili czy jeszcze nie zdążyli wyjść, została zaangażowana do, bo zginęło kilkunastu żołnierzy, pochówku tych żołnierzy. Często ojciec do tego wracał i wspominał, że wziął mnie, jako małe dziecko, trzyletnie właściwie, na rynek, żeby mi pokazać, jak wygląda wojna. Ja nie pamiętam tego zupełnie.

Data i miejsce nagrania	2019-05-13, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Agnieszka Piasecka
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"